

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีความมุ่งหมายของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษาและอาชีพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 2,844 คน ทำการสุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Likert) จำนวน 32 ข้อ เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน ใน 4 ด้าน คือ ด้าน วิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .73-.89 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 340 ฉบับ ปรากฏว่า แบบสอบถามที่แจกไปได้รับคืน และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 340 ฉบับ คิดเป็น 100% การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t -test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ ยกเว้นด้านการบริหารบุคคล อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมกำหนดแนวทางพัฒนาวิชาการในสถานศึกษา ร่วมประชุม ปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาว่าสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และร่วมปลูกจิตสำนึกให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

1.2 ด้านการบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมกำหนดแนวทางการบริหารและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพ และร่วมส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมและการดำเนินการทางวินัยของบุคลากร

1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาเพื่อเสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย ร่วมกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการของสถานศึกษา และร่วมมือในการพิจารณา ตรวจสอบบัญชีการเงิน พัสดุในรูปของการเป็นคณะกรรมการเพื่อความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน ร่วมประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และร่วมส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการในภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผลสำเร็จ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จันทบุรี พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป

อภิปรายผล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและ รายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวง กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 25) การบริหาร แบบมีส่วนร่วมจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องต่อการ เปลี่ยนแปลง การบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร โรงเรียน ได้นำหลักการมีส่วนร่วม (Participation) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบ และร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในการเป็นเจ้าของและร่วมจัดการศึกษา ให้มากขึ้น ซึ่งจะสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องสร้างความเข้มแข็ง ในการบริหาร โรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง (ยุทธศิลป์ พานนนท์, 2546, หน้า 3) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย กนกวรรณ บุญปลูก (2546) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนรัตนธิเบศร์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการ จัด การศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนรัตนธิเบศร์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย ด้านงานการบริหารและการจัดการ ด้านงานหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านงานบุคลากร ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ และด้าน งานความสัมพันธ์ชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย เทอดศักดิ์ จันเสวี (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบล จอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ ในระดับปานกลาง สอดคล้อง กับงานวิจัย ประยูร จันทรเดช (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอรุโณทัย สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอรุโณทัย สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย ธนาชัย กุ่มมาตร (2547) ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งบริหารธุรกิจ-เทคโนโลยี จังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการจัด การเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย ภัทธกรณ์ นันทวงศ์ (2545) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง อยู่ในระดับปานกลางและ สอดคล้องกับงานวิจัย ประพัฒน์ กังวานพนิชย์ (2550) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคล

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมประชุม ปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาว่าสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และท้องถิ่นร่วมให้ข้อเสนอแนะการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และร่วมนิเทศตรวจสอบห้องเรียนของสถานศึกษา ทั้งนี้โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ว่า (ธรรมนูญโรงเรียนปีการศึกษา 2543-2545 และแผนกลยุทธ์ 2543-2548) ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำวิธีการบริหารการจัดการ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมได้สร้างแรงศรัทธาให้เกิดขึ้นต่อชุมชนส่งผลให้การพัฒนาโรงเรียนเป็นไปอย่างก้าวกระโดด สามารถพัฒนาให้เกิดคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมทั้งด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการและด้านปัจจัยผู้ปกครองทั้งในชุมชนพนมสารคามทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพ การจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้สามารถตรวจสอบ สอดคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและส่งเสริม

ให้มีการร่วม มือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้เข้มแข็งเป็น ไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ประพัฒน์ กั้ววานพณิชย์ (2550) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาอำเภอบ่อทอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การมีส่วนร่วมติดตามประเมิน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีส่วนร่วมกำหนดเป็นเป้าหมายของการดำเนินงานของ สถานศึกษาและมีส่วนร่วมนิเทศตรวจเยี่ยมห้องเรียนของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย ชำนาญ เปรมประเสริฐ (2546) ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัด การศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า การปฏิรูปกระบวนการ เรียนการสอนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยม ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย เทอดศักดิ์ จันเสวี (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน โรงเรียนเขตเทศบาล ตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่าการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ใน ระดับปานกลาง

1.2 ด้านการบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมกำหนดแนวทางการบริหารและพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษา ร่วมส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพ และร่วม ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมและการดำเนินการทางวินัยของบุคลากร ทั้งนี้การบริหารงานให้เกิดคุณภาพตามภารกิจต่าง ๆ ของโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ดำเนินการไปตามไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของราชการและสนองตอบ ความต้องการของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามความต้องการของสถานศึกษา และวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของข้าราชการครู ครูช่วยสอน ตลอดจนพนักงานราชการในโรงเรียน วิธีการและการดำเนินการให้องค์กรบุคคล ชุมชนหรือ สถาบันต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้ผสมผสาน เชื่อมโยงกับหน่วยงานและองค์กร คณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง ให้ทีมงานหรือคณะทำงานเข้ามามีส่วนร่วมหรือ

ประสานและบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ กับองค์คณะบุคคลหรือชุมชนภายนอกด้วยการพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพในเรื่องต่าง ๆ เช่น ทักษะการจัดประชุม การวิเคราะห์ด้วยเหตุผล การสร้างฉันทานุมัติ และความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการศึกษา มีความสำคัญและทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัย ทิพย์ภาภรณ์ มาศจันทร์ (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมของครู และบุคลากรทางการศึกษา การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การประเมิน ผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม สอดคล้องกับงานวิจัย ประพัฒน์ กังวานพณิษฐ์ (2550) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพ มีส่วนร่วมและพิจารณากรณีปัญหาท้องถิ่นให้หน่วยงานที่สอนในวิชาที่เหมาะสม มีส่วนร่วมรายงานผลการดำเนินงานของบุคลากรของสถานศึกษาเสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย สอดคล้องกับงานวิจัย ภูรินทร์ นิยมนา (2550) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การจัดหางบประมาณสนับสนุนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา การเสนอแนะวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อทำการสอนในบางวิชา และการประชาสัมพันธ์ผลงานการบริหารบุคคลให้ท้องถิ่นได้ทราบ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย บุญเกิด สิทธิ (2548) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลควรพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน เช่น การวางแผนอัตราค่าจ้าง การสรรหาบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือการดำเนินการทางวินัย สอดคล้องกับงานวิจัย ชำนาญ เปรมประเสริฐ (2546, หน้า 62) ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดสระแก้ว พบว่า การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย ขรรจบ แก่นสาร (2545) ศึกษาการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมเสนอเพื่อปรับปรุงการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาเพื่อเสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย ร่วมกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการของสถานศึกษา และให้ความร่วมมือในการพิจารณา ตรวจสอบบัญชีการเงิน พัสดุในรูปของการเป็นคณะกรรมการเพื่อความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพการการบริหารงานงบประมาณเพื่อเสนอของบประมาณ นำงบประมาณมาจัดสรร โดยวางแผนงบประมาณ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณ การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยให้มีการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องมาจากงานด้านนี้เป็นเงินงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรให้ทันปีงบประมาณ ดังนั้นจึงเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับ ซึ่งเป็นงานเร่งด่วนที่โรงเรียนต้องดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมการดำเนินงานในโรงเรียนให้สอดคล้องกับแผนงบประมาณที่ได้วางไว้เพื่อให้ทันต่อการใช้งบประมาณประจำปีงบประมาณนั้น ๆ การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในด้านนี้จึงค่อนข้างมีขีดจำกัดพอสมควร ส่วนใหญ่เป็นการรายงานการเงิน งบประมาณ รายรับ-รายจ่ายต่อที่ประชุมผู้ปกครองนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัย ประพัฒน์ กังวานพนิชย์ (2550) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาอำเภอบ่อทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหารการเงิน การบัญชีและพัสดุ และมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน ร่วมประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และร่วมส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการในภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผลสำเร็จ เช่น ความเป็นประชาธิปไตย ค่อด้านยาเสพติด ด้านภัยเอดส์ เป็นต้น การบริหารงานทั่วไป ขีดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและ

การจัดการศึกษาด้วยตนเองมากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐาน การศึกษาของชาติมุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มุ่งพัฒนาองค์กรระดับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็ว ด้วยระบบ เครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตาม บทบาทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของ บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ทั้งนี้ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผน เกี่ยวกับการบำรุง รักษาปรับปรุง ซ่อมแซม รื้ออาคารสถานที่ เป็นการสร้างความรัก ห่วงเห่น การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจ รวมถึงการรับฟังข้อเสนอแนะ การดูแลอาคารสถานที่ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้เรียนและผู้รับบริการ ร่วมกัน ประสานงานในทุก ๆ ด้าน รวมถึงสรรหาผู้แทนผู้ปกครอง เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในการแจ้ง ข้างกรองทางการศึกษาให้กับสถาน ศึกษากรณีมีเรื่องเร่งด่วน ช่วยเป็นประชาสัมพันธ์ที่ดีให้แก่ สถานศึกษา ตลอดจนได้ความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนไปในตัวด้วย สอดคล้องกับงานวิจัย ประพัฒน์ กังวานพนิชย์ (2550) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาอำเภอบ่อทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมจัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารของชุมชนนำไป พัฒนาตนเองและท้องถิ่น มีส่วนร่วมรายงานผลการดำเนินงานของบุคลากรของสถานศึกษาเสนอ ต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผยและมีส่วนร่วมกำหนดแผนพัฒนาอาคารและสถานที่ของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัย ทิพย์ภาพรณ์ มาศจันทร์ (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากยุทธศาสตร์การบริหารของโรงเรียนพนมสารคาม (พ.ศ. 2554) ได้กำหนดให้การมีส่วนร่วมเป็นยุทธศาสตร์ของโรงเรียนที่ว่าการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ได้ดำเนินการวางแผนงานด้านวิชาการ งานการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษามีการดำเนินงานจัดระบบควบคุมภายในสถานศึกษา โดยการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรอื่น ด้านงานบุคคล การบริหารงานให้เกิดคุณภาพตามภารกิจต่าง ๆ ของโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของทางราชการและสนองความต้องการของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามความต้องการของสถานศึกษา และวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ตลอดจนพนักงานราชการในโรงเรียน เช่นการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง สรรหาบรรจุและแต่งตั้ง เสริมสร้างประสิทธิภาพของข้าราชการครู วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการการนิเทศการศึกษาและการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร ด้านงบประมาณ การพัฒนาและการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณเพื่อเสนอของบประมาณ งบประมาณมาจัดสรร โดยวางแผนงบประมาณ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณ การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยให้มีการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด วางแผนงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ บริหารทางการเงินและตรวจสอบติดตามและรายงานการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป ยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและการจัดการศึกษาด้วยตนเองมากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติมุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตามกฎเกณฑ์กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มุ่งพัฒนาองค์กรระดับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยง ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้

โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและการให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ให้มีสิทธิชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัย อิทธิเดช สิทธิจันทร์ (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตตำบลท่ากระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข้เขต 2 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารวิชาการในโรงเรียนเขตตำบลท่ากระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข้เขต 2 จำแนกตามเพศของครูผู้สอน โดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัย ทิพย์ภาภรณ์ มาสจันทร์ (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย รุ่งทิพย์ ตั้งพานิชวงศ์ (2551) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัย ปาร์ค (Prake, 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วมโดยใช้แบบการตัดสินใจ ตามแนวคิดของ วูม และแเขตตอน (Vroom & Yetton, 1973) ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารเพศหญิงและเพศชายใช้แบบการตัดสินใจไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารงบประมาณ ยกเว้นด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” (2556) ได้กำหนดยุทธศาสตร์มีความหวังว่าจะนำไปสู่ความเป็นเลิศในหลาย ๆ ด้านและกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและท้องถิ่นกำหนดวัตถุประสงค์เชิงจุดหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จตลอดทั้ง โครงการที่สอดคล้องกับแผนงานที่มีผลผลิตทั้งทางด้านและปริมาณและคุณภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพในโรงเรียนและรอโอกาสที่เหมาะสมเพื่อดำเนินงานต่อไปซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เอื้อจิต หงวนเส้งยม (2547) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่าการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย กนกวรรณ บุญปลูก (2550) ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนรัตนธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาไม่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีส่วนร่วมในด้านงานบุคลากรสูงกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า สอดคล้องกับงานวิจัย ศรีเพชร วงศ์เพ็ง (2546) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ประธานกรรมการและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความต้องการการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สอดคล้องกับงานวิจัย ประยูร จันทร์เดช (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอรุโณทัย สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่าความคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วม แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อกิจการของสถานศึกษา และด้านการปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบทางการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาดริ และตั้งแต่ปริญญาดริขึ้นไปมีประสบการณ์ระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา เช่น การเป็นเครือข่ายผู้ปกครอง การเป็นสมาชิกชมรม สมาคมของกิจกรรมได้

สำหรับความคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิ แตกต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกัน สองด้าน คือ ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อกิจการของสถานศึกษา และด้านการปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการระเบียบทางการศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา มีประสบการณ์ระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา เช่นการเป็นเครือข่ายผู้ปกครอง การเป็นสมาชิกชมรม สมาคมของกิจกรรมได้เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547, หน้า 14) เรื่องการประเมินผลการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน นอกจากนี้ทรัพยากรทางการศึกษาที่ระดมขึ้นมาจากโรงเรียน สังคม ชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนไม่มีองค์กรของรัฐสนับสนุนแต่อย่างใด สำหรับด้านการปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบทางการศึกษา ผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มมีส่วนร่วมในด้านนี้แตกต่างกัน นั่นคือสาเหตุพื้นฐานประสบการณ์ความรู้ทางการศึกษา สถานภาพในการดำรงตำแหน่งทางสังคม บทบาทหน้าที่แตกต่างกันกฎหมายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2546 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 นอกจากนั้นเป็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในการบริหารวิชาการเป็นส่วนใหญ่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ การรับรู้สำหรับปฏิบัติเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ บทบาท ตำแหน่ง หน้าที่ในทางสังคมเช่นกัน ผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปยึดแนวสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือกระบวนการเรียนรู้ทั้งสังคมที่จะต้องรับรู้ บทบาทเหตุการณ์ระเบียบกฎหมายรวมถึงสิทธิหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ปกครอง ต้องมีและสิทธิหน้าที่ที่บุตรหลานตนเองจะต้องได้รับด้วย ในขณะเดียวกันผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีภาระหน้าที่ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิตมากกว่า จะมีเวลาสำหรับศึกษาเรื่องดังกล่าวน้อย ทั้งนี้อยู่บนถ้อยแถลงว่าเป็นกิจหน้าที่ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี แก้ววิจิตร (2545, หน้า 132) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารมากกว่าวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้งนี้เพราะการบริหารงานดังกล่าวต้องใช้ความรู้ ความสามารถและสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารัตน จีนประชา (2539, หน้า 79) ผลการวิจัยพบว่า สำหรับผู้นำชุมชนที่มีการศึกษาต่างกันจะมีส่วนในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกอาชีพ พบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูก ต้อง ได้ดีกว่าอาชีพอื่น อีกทั้งเข้าใจระบบทางสังคมได้ดีกว่า จึงมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้มากกว่า รวมไปถึงเวลาที่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัย ภัทรารักษ์ นันทวงศ์ (2545) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการ รับจ้าง ค้าขาย เกษตรกร และแม่บ้าน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย ประยูร จันทร์เดช (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอรุโณทัย สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า อาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามที่กำหนด ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อกิจกรรมของสถานศึกษาและด้านการให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย ธนาชัย ภู่มাত্র (2547) ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งบริหารธุรกิจ-เทคโนโลยี จังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพรับจ้าง มีความต้องการการมีส่วนร่วมสูงกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ ควรให้ผู้ปกครองร่วมนิเทศตรวจเยี่ยมห้องเรียนในสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนด

1.2 ด้านการบริหารบุคคล ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมพิจารณาสรรหาบุคลากรในสถานศึกษาและเสนอแนะการโอนย้ายบุคลากร รวมทั้งมีส่วนร่วมกำหนดแนวทาง การบริหารและพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาในรูปของการเป็นที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการ ร่วมพิจารณาเพื่อให้คำแนะนำและเสนอแนะต่อสถานศึกษา

1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายความสำเร็จในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และร่วมจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาโดยทำในรูปการสำรวจความคิดเห็นเป็นแบบสอบถาม แบบประเมินโครงการ เป็นต้น

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป ควรให้ผู้ปกครองร่วมร่วมให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ และสาธารณูปโภคแก่สถานศึกษา และร่วมสนับสนุนเงินทุนในการปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่ของสถานศึกษา จะต้องปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผลสำเร็จ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาให้คล่องตัวมากยิ่งขึ้น

1.5 โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดประโยชน์กับทางโรงเรียน ผลการศึกษาของนักเรียน ผู้ปกครองเป็นการสนองตอบต่อการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในชุมชนของตนเอง และเป็นการสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการในท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2.2 ควรศึกษาความพร้อมในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ